

NIKOLA KOPERNIK

Tanja Soucie, Zagreb

Nikola Kopernik rodio se 19. veljače 1473. godine u Torunu u Poljskoj. Kao pravi čovjek renesanse, Kopernik je bio vrlo svestran. Bavio se matematikom, astronomijom, fizikom, medicinom, a bio je i prevoditelj, diplomat, ekonomist, umjetnik, katolički kanonik, ratni vojskovođa i guverner.

Od 1491. godine studirao je u Krakovu gdje se prvi put susreo s astronomijom. Četiri godine kasnije prešao je u Italiju studirati kanonsko i civilno pravo. U to vrijeme upoznao je astronoma **Domenica Marija Novara** iz Ferrare koji je uvelike utjecao na njegov interes za astronomiju.

Godine 1497. objavio je svoja prva astronomska opažanja u djelu *De revolutionibus*.

Od 1496. godine do 1503. godine studirao je medicinu i doktorirao crkveno pravo. Nakon završenog studija vratio se u Poljsku gdje je u ulozi kanonika kod warmijskog biskupa preuzeo administrativne i diplomatske zadaće, postavši biskupovim tajnikom i osobnim liječnikom. Tamo je u kuli jedne tvrđave koja je okruživala crkvu uredio zvjezdarnicu s koje je promatrao nebeska gibanja.

Godine 1514. objavio je *Commentariolus*, rukom pisano djelo na šest stranica, u kojem je zacrtao svoju viziju svemira. Kopernikov heliocentrični sustav zasnivao se na tvrdnji da se Zemlja okreće oko svoje osi, te da kruži oko Sunca. U godinama koje su slijedile Kopernik je nastavio prikupljati znanstvene dokaze kako bi potvrdio svoje pretpostavke.

Svoje najveće djelo u šest knjiga, *De revolutionibus orbium coelestium*, koje je okrunilo sav njegov rad, objavio je 1543. godine, neposredno prije smrti. Zanimljiva je legenda prema kojoj je Koperniku koji je ležao u koma induciranoj moždanim udarom netko u ruke stavio prvu otisnutu kopiju *De revolutionibus* nakon čega se znanstvenik navodno probudio, pogledao knjigu, a potom u miru umro.

De revolutionibus orbium coelestium i heliocentrični sustav bili su prihvaćeni u znanstvenim krugovima, ali su se kosili s vjerovanjima katoličke crkve, pa je Papa 1616. godine zabranio djelo. Zabrana je uklonjena tek 1822. godine.

Kopernik je preminuo 24. svibnja 1543. godine, a pokopan je u katedrali u Fromborku.

Nakon dugog traženja, 3. studenoga 2008. godine, znanstvenici su pronašli grobnicu ovog velikog znanstvenika. DNK analizom utvrđeno je da lubanja doista pripada Koperniku. S obzirom na oblik lubanje napravljena je i rekonstrukcija Kopernikova lica.

Zanimljivo je spomenuti da su 14. srpnja 2009. znanstvenici (**Sigurd Hofmann, Victor Ninov** i dr.) koji su otkrili novi kemijski element *ununbij* (s atomskim brojem 112, te atomskom masom 285), Koperniku u čast, *Međunarodnoj uniji za čistu i primijenjenu kemiju* predložili izmjenu naziva ununbij u *copernicium* (Cn). Odluka je još u tijeku.

Literatura:

http://en.wikipedia.org/wiki/Nicolaus_Copernicus

http://hr.wikipedia.org/wiki/Nikola_Kopernik

http://en.wikipedia.org/wiki/Copernican_principle

http://www.javno.com/hr-svijet/novi-kemijski-element-zvat-ce-se-po-koperniku_270466

[http://www.hrt.hr/index.php?id=76&tx_ttnews\[tt_news\]=30216&tx_ttnews\[backPid\]=75&cHash=6aff63d9a0](http://www.hrt.hr/index.php?id=76&tx_ttnews[tt_news]=30216&tx_ttnews[backPid]=75&cHash=6aff63d9a0)

